

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

PERLA, 2. — REUS
TELÉFON NÚM. 168

NO'S RETORNEU ELS ORIGINALS
ENCARA QUE NO'S PUBLIQÜIN

AÑO XIII

Núm. 203

Reus, diumenge 8 de Setembre de 1918

PREUS DE SOTSCRIPCIÓ

REUS. · Ptes. 1'50 al mes.
Fora. · 4'50 trimestre.
Estranger. · 9'—

Número solt 5 cèntims

SABONERIA QUEROL

Fàbrica: Carrer Boule (darrera el Teatre Fontuny) - Tel. 318

	Pessetes	Pessetes
Classe Extra, blanc, Quintá (4'6 kgs.)	55'50	Arroba 13'90
" Superior "	54'—	" 13'50
" Primera "	50'50	" 12'65
" Segona "	46'50	" 11'65
" Tercera "	44'05	" 11'15
Corrent	40'—	" 10'—

FRANC FÀBRICA

ENFERMETATS DELS NOIS

Pel metge especialista Francesc Figuerola

DE L'HOSPITAL CÍVIC-MILITAR I DEL DISPENSARI MUNICIPAL

LABORATORI de SEROLOGÍA i BACTERIOLOGÍA
i d'anàlisi química aplicat a la clínica

REACCIÓ DE WASSERMANN

Carrer de la Font, 12. Reus

Consulta de 3 a 5

SE VEN

un taller de cerrallería mogut amb força motriu
i instal·lat en lloc molt cèntric. Per a informes
an aquesta impremta.

Declaracions d'En Garriga Massó

El senador regionalista senyor Garriga Massó, feu a un periodista les següents declaracions:

— La política regionalista no ha canviat. Nostra actuació dintre de la política general espanyola no ens ha fet canviar nostres finalitats.

Les creiem compatibles amb el bé d'Espanya.

A Catalunya es veu amb gust nostra actuació en els Gòverns, perque es creu que amb aquesta cordialitat se faciliten extraordinàriament les solucions regionalistes i els problemes del nacionalisme català.

Els elements que a Catalunya actuen dintre de la Mancomunitat, continuen l'obra del Prat de la

Riba. Desenrotllen tots els elements d'altura genuinament catalans.

Entre altres coses, la Mancomunitat té en projecte la construcció d'una gran xarxa de ferrocarrils secundaris i impulsar en lo que ses facultats li permetin totes les iniciatives que contribueixin a engrandiment i riquesa moral i material del país.

Preguntat aprop de si els regionalistes tornarien a formar part de altres Gòverns, contestà el senyor Garriga.

— Entenc que si es formés un Govern que acceptés alguna de les nostres reivindicacions en tot o en part, i que nosaltres puguessim veure en ell una garantia d'actuació positiva, crec que podríà no sols comptar amb nostre apoi, sinó amb nostra col·laboració decidida, sempre que formessim nostre grup amb disciplina propria, sense sometre'n a cap disciplina de partit.

— Quina opinió té vosté d'aquest Govern?

— Considero aquest Govern com el que comença a governar a Espanya, puix fins ara no hem tingut una noció clara de lo que és governar un país, i aquest Govern inicia el camí de la verdadera governació de l'Estat, es clar que en circumstàncies difícils i amb responsabilitats enormes.

En el meu concepte aquest Govern és tímid en les seves resolucions, pero ha iniciat un camí de serietat que d'aquí en endavant tindrán que seguir tots els Gòverns.

BÀNC DE REUS

de Descomptes i Préstams

Admetem en concepte de **DIPÓSIT DE CUSTODIA** lliure de comissió de tota classe de títuls, cuidant del cobro dels respectius cupons al seu venciment.

Otorguem prèstecs sobre valors de contractació corrent.

Rebem valors en compte corrent, franc de comissió, cuidant així mateix del cobro pels cupons i abonament en compte del seu producte mitjansant avis.

Per a la custodia dels valors posseim una *cambra acurada* posada a cobert de tot risc, oferint les majors condicions de seguretat.

Cupons LA UNION

SOCIETAT ANÒNIMA FUNDADA EN 1912

En tots els establiments on verifiquen les vostres compres demaneu **Cupons LA UNION**, i obtindreu, sense altre molestia que la de col·lecció, dits cupons, un regal a vostra gust, gratuitament.

Els Cupons LA UNION són els més garantits i els que ofereixen millors regals.

Visiteu el local exposició d'objectes, amb entrada lliure, situat en el carrer Local Central: Petrixol, 12, Barcelona. Sucursal n.º 2 Petrixol, 4, Barcelona. Sucursal n.º 3 Salmerón, 116, Reus.

DEMANEU EN TOTS ELS ESTABLIMENTS CUPONS LA UNION

MONTEROLS, 23, SUCURSAL N.º 3

Telèfon n.º 36

Sucursal n.º 2 Petrixol, 4, Barcelona

Sucursal n.º 3 Monterols, 23, Reus.

Crec definitivament desautoritzats als partits històrics. El país es redreçarà en massa davant un intent de restaurar els partits de clientela.

—Creu vosté que aquest Govern seguirà en el poder després d'aprovar els pressupostos?

—Crec que sí, encara que amb un

caràcter verdaderament nacional, en el que hi col·laborin sectors de l'opinió, separats del Govern. Melilla, Besafer o algun altre no seria cosa difícil que entressin al Govern, i que al trobar-se davant la disjuntió entre els ministres sense cartera, si se observa d'enfonsar el seu partit o enfonsar en un moment donat.

Els que ocupen el Govern saben la responsabilitat que han contra-

davant la corona i davant el país i

Una vegada terminat son programa, usar el seu país optiu per lo primer mapa, que aquest Govern farà una novata i honradament se sacrificaran per a declaració ministerial, tots faran el que pugui seguir existint un Govern que és el camí que pot salvar un nou sacrifici per a portar endavant son nou compromís.

El periodista sindical senyor Garriga, que els conservadors afirman que no seguirán en el poder, una vegada aprovats els pressupostos.

El senador regionalista contesta:

els crec suficientment honrats per a

la dificil situació per que atravesa

Espanya.

El text del present nombre ha passat per la censura

LA GUERRA

Segueix l'avanc

Al sur de Peronne les tropes britàniques foren els passos del Soma a pesar de la vigorosa resistència oposada en la vora. Est per les retaguardies enemigues. Han pres els pobles de Saint Christ, Brie, Le Mesnil Brunel i cert número de presoners.

Empaitant a l'enemic per l'altra carretera de Amiens a Sant Quintí han arribat a Mons en Chaussee. A l'est de Peronne han pres Doingt i fet importants progrés en la planura entre Peronne i Nuriu. Tenen en seu poder Bussu i estan tocant a Templeux la Fosse, Nuriu i Equancourt.

En aquesta línia tingueren lloc violents combats.

En el front del Lys les tropes britàniques guanyaren terreny durant la nit. Un violent contraatac alemany contra les posicions angleses fou netament rebutjat.

A conseqüència dels contínus progrés realitzats, les tropes angleses s'han establert en algunes parts de la antiga línia alemanya a l'est de Neuve Chapelle, mentre que l'antic front britànic en el sector de Fauquizar era restablert.

Les tropes angleses avançaren les línies al noroest d'Armentieres, tent presoners.

Els francesos progressen

En tot el front entre el somme i l'Aisne, l'empenta de les tropes franceses no ha disminuit, malgrat els esforços alemanys per a contenir-la, particularment al nord de l'Ailette.

Els francesos ocupen Ham i Chauny.

A l'est del canal del Nord, els francesos portaren son front a la línia fitada per Langly, bosc de Villers, Saint Cristophe, Sailly (est d'Ham), Beonchy, Villeselve, Ugny-le-Gay, Dury, Moreuil i nord dest de Chauny.

Els francesos han progressat uns 10 kilòmetres. Al nord de l'Ailette ocuparen el bosc inferior de Coucy fins a Petit-Barisis. Els alemanys tingueren que abandonar considerable material i variis dipòsits de municions.

Més a la dreta els francesos han arribat a les afores de Fresnes i Quincy i afores oest de Vaux i la granja Moes. També han recuperat ses antigues trinxeres al nord de l'Aisne.

Al sur d'aquest riu els americans progressaren en la regió de Villers a Prayères i de Revillon.

Els fets d'Agost

Depurant els fets

La ponència que es trobava a Bilbao amb motiu de la informació oberta per a depurar les denúncies formulades en el Congrés amb ocasió del debat sobre els sucessos de l'Agost ha donat per acabada la seva tasca.

Aquests dies han desfilat davant la ponència, prestant declaració, don Horaci Echevarrieta i el diputat per Bilbao don Indalecio Prieto.

En virtut d'haver ampliat aquestes anteriors manifestacions, la ponència prengué declaració a algunes persones que confirmaren tots els extrems de l'acusació formulada pel senyor Prieto al Parlament.

La ponència ha tornat a Madrid.

Conseil de Guerra

A darrers de mes es reunirà el Consell de Guerra d'oficials generals per a jutjar el capitá recentment ascendit Aníbal Boyer per la seva intervenció en els successos desenrotllats a Bilbao l'agost de l'any passat.

Actuarà de fiscal l'auditor de brigada don Castor García Rodríguez i de defensor el capitá del regiment de la Lleialtat don Carles Quintana.

Del Certamen de l'Agrupació Horaci

La casa paterna

Una dolcesa espiritual s'enclou entre els murs de la Casa paterna. La quietut de les cambres, la blançor de les parets, els fragments de cel qui enquadren els marcs dels finestrals, el pèndul del rellotge brecant-se al ritme issòcron dels batents del nostre cor, tot ens parla amb callada eloquència de les jornades de nostra passada infància.

Oh la benhaurança de la casa paterna qui serva encara el nostre bretx natal! Després d'una llarga absència, el retorn té un doble encant; és com l'abraç qui s'us feu impossible en un somni devingut ara realitat. Els gerros que a la Tardor s'hi esmortuiren les postreres crisantemes, els veieu curulls de roses esclatantes, les roses que la mà débil de la germana gran les ha apomellades amb un zel maternal. Cada pas que hi doneu us evoca i fa reviure un succés pretèrit de la vida vostra; son les gotes més rares que varen desprendre's de la clepsidra. En entrar en una cambra clara recordeu els jorns monòtons que hi passareu d'una convalescència darrera la diafanitat dels vidres del balcó; el primer llibre que obrireu en una tarda grisa, hipocondriaca, macilenta, llibre qui s'us tenuí de lecte en renovar la lectura interromputa per la malaltia; la primera salutació qui rebereu de l'amic viant en tombar vostre esguard al vetust carrer. A una altra habitació immediata, us sobta el retrat d'una velazquina imatge ancestral. A la galeria, us embauma el luxuriós aroma qui munta dels tarongers nivalment florits, i en aspirar les fragàncies del jardí una halenada paradisiaca us suggestiona la taula familiar, i els raigs oblíus de llum aurissolar que hi penetren, combinen policromies d'iris en les copes diamantines; oh aquella taula qui

guarda el sa perfum del pa el labrat recentment, —el pa saborós qui us invita a resar l'alta *Oració de Guerra Junqueiro*, —la taula circular presidida per una barba plúmbia, barba venerable d'apòstol, i beneida per aquell gest abacial tan pròdig de boneses i de virtuts. Mes, també, en la Casa paterna hi vaga el misteri del quelcom tràgicament elegiac. Hi ha una arcova blanca, d'albor seràfica, amb un llit buit qui us envolcalla d'algida fredor la vostra ànima. L'ala negra del record bat damunt vostra testa i sentiu, encara, que la Mort intrusa fatal, flor mæterlinckiana, us martelleja els polsos. En el jardí hi arrelà un roser saturnal, i en la arcova blanca la visió del cadavre de la petita germana hi és latenta i palpitala. Momentàniament remoreu la seva faç tètricament pàlida, pel seu cos cobert amb l'angèlica vesta de la Primera Comunió, el nimbe de sa caballera onejanta, coronada amb la corona mística, el somris paorós i sinistre, i aquelles amades mans, ertes exagües, aquelles avellutades i candidíssimes mans qui us acariciaren fraternalment els vostres cabells, aquelles mans de santetat qui en les vètules hivernals i a l'escalf de la llar i a l'amor de la claror ambarina de la lámpara, obrien les pàgines teologals de les *Exclamacions* de Santa Teresa de Jesús, i sentireu recitar les per aquella veu argentina, aromada de fe, aquella veu qui és apagada ja...

Lunes llàgrimes furtives i candentes us brollen dels ulls i us deien un lent i amarg sofrir.

Oh, la Casa paterna qui és la bíblia qui revela els moments més emocionals dels dies de la nostra existencial.

(Treball guanyador d'un accésit al premi d'*En Jaume Fort i Prats*.

Una setmana en la "Legió Estrangera"

En el darrer número de la revista «América Latina» hi trobem una correspondència francesa, escrita per En Gómez Carrillo, de la qual n'extraiem els següents fragments: «Aunque no fuera sino por orgullo nacional, los legionarios debieran interesarnos profundamente, puesto que los momentos sublimes en que Europa entera rivaliza en arrojo, son los que demuestran que la bravura española es siempre la misma, que la raza no ha decaído, que el alma es aún fuerte y el brazo todavía joven. Desde este punto de vista, preciso es confesarlo, los catalanes, sin distinción de filas, se han mostrado más clarividentes que el resto de la Península, dando a sus voluntarios muestras de admiración, de cariño y de gratitud.

Los mismos que me preguntan si vengo «de allá», agregan con melancolía:

—Aquí casi puede decirse que sólo de Cataluña recibimos noticias y socorros....

—Por eso— exclama el «curita»— nos llaman los «catalanes», y con ese nombre figuraremos en la Historia, aunque sea injusto.... ¡Qué quiere usted!... Las demás provincias nos ignoran o nos olvidan....

En cambio, vea usted....

Y sacando de una cartera, descolorida por tres años de uso, un recorte de periódico, me lee las líneas siguientes firmadas por un escritor barcelonés:

«Aquests germans nostres que, portats per un gran impuls del cor, han ofert a la França la sang i la vida, han fet a la causa de Catalunya un servei immens. Li han fet un servei més eficaç, més fructífer, que tots els propagandistes i tots els polític plegats. Si la guerra presenta té, entre altres conseqüències, la de donar una valor internacional al moviment nacionalista de Catalunya, ho deurem en primer lloc a

aquests catalans, ensens obscurs i glòriosos, que lluiten al costat de l'exèrcit francés. Gràcies a aquests voluntaris nostres, que vesteixen l'uniform del soldat francés, Catalunya pot presentar-se a la França amb uns simples i bells mots: «Jo soc Catalunya, la petita terra llatina veina teva, que, amés dels seus fills que son dins la República, n'ha donat dos mil més de voluntaris per a lluitar, sota les teves banderes, contra l'enemic». I dient aqueixos mots, la França ens coneixerà desseguida i ens escoltarà cordialment.»

Després de leerme estas línies nacionalistes con un acento que haria reir a Rusiñol, el legionario dice en voz alta, como para que todos los quo nos rodean puedan dar testimonio de que no miente:

—Basta vernos, sin embargo, para convencernos de que no todos somos catalanes....

No es Cataluña sola, en efecto, la que ha formado la Legión. Es toda España. Junto a las caras robustas y algo hirsutas de los «peludos» de Barcelona, de Gerona, de Figueras, veo aquí los tipos más finos, más aguileños, más esbeltos de las provincias meridionales, los perfiles de medalla de los andaluces, los rostros ardientes de los valencianos. Y veo también los cuerpos sin caderas, secos y ágiles cuales de ciertos atletas griegos, de los vascongados. Y veo a los gallegos, melancólicos, macizos, silenciosos, a quienes la Historia llama catalanes y que en realidad eran de toda la Península.... Así han sido siempre nuestros héroes....

Notes politiques

Un periódic assegura que en el mes de desembre pròxim correspon passar a situació de reserva el general Marina.

Afegeix que amb aquest motiu el general Marina ha fet assaber al

president del Consell que arribat aquest moment, no continuará desempenyant el ministeri de la Guerra.

La «Secció Permanent de Propaganda Autonomista del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria de Barcelona ha dirigit una comunicació a l'alcalde de València don Faustí Valentín per a que prossegueixi advocant per l'ensenyança del valencià en les escoles, i activa les reformes de l'escenari del Centre, que s'inaugurarán en la velada necrològica que se celebrarà el dia 10 a la nit, dedicada als que foren eminents patriotes, Dr. Martí i Julià i Enric Prat de la Riba.

“Notas municipales”

(PARODIANT LES D'UN CONFRARE)

Llegim en «El Siglo Futuro»:

«San Lúcar de Barrameda.—En esta ciudad vive una muchacha que quedóse muda hace año y medio. Al passar la procesión de la Virgen Santísima por delante de la casa en que vive la joven, ésta encomendóse a la Virgen, y acto seguido dióse cuenta de que había recuperado el habla. Llena de gran júbilo, proclamó en vivas a la Virgen, patrona de la ciudad, atrayendo numeroso público, que al saber lo ocurrido, vitoreó a la Virgen. La noticia circuló con rapidez, acudiendo a la casa de la muchacha todo el pueblo.

En acción de gracias se organiza una solemne función religiosa, a la cual asistirán los dos señores obispos y los canónigos que vinieron a las fiestas del Centenario de la Patrona, y que por esta causa demoraron su viaje.»

I diuen que vivim en ple segle XX!...

A Cádiz ha cridat molt l'atenció un cas d'extraordinaria feconditat

que acaba de coneixre's, puix al fet d'alcanciar el nombre de quatre els nens nascuts d'un sol part, hi ha que afegir-hi especials circumstàncies.

Una dona anomenada Aurora Aguilar Huertas deslliurà el dia 28 del mes passat un nèn amb tota felicitat. Tres dies després se presentaren altra vegada símptomes de apart i naixeren tres criatures més d'perfectament constituides i també amb bona salut.

L'estat de la mare és satisfactori. El del pare, que encara no està del tot tranquil, deu ésser desesperat.

A Badajoz, la jove de setze anys, María Ossorio Vázquez, ha presentat una denúncia contra el seu pare Adolf Ossorio Medina, al que accusa d'haver-la atropellat barbrament.

El desnaturalitzat pare és subjecte de mals antecedents; se refugià a Espanya per a burlar l'acció de la justícia de Portugal, seu país nadíu, on cometé un assassinat.

EL SOFRE

L'extracció de sofre a Espanya també és un dels treballs minaires que han estat intensificats en els darrers temps.

Existeixen en explotació cinc mines a la província de Murcia, dues a la de Terol, dues a Almeria i una a Alacant.

El mineral d'Almeria té una llei de 25 per 100 de sofre i el dels altres llocs un 12 per 100.

La producció ha arribat a 47.000 tones de mena sofrosa, de la qual s'han aconseguit 11.000 tones de sofre d'un valor de 2.750.000 pessetes.

A aquest pas Espanya aviat serà, en el sofre, independent de Sicília. No cal dir el que això significaria per a la indústria i l'agricultura.

SECCIO OFICIAL

Cambrà de Comerç i Indústria

De conformitat amb lo preceptuat en el número 3 de la reial ordre de 18 de juny de 1918, se posa en coneixement dels electors d'aquesta Cambrà que a partir del dia 5 del corrent mes i per durant vuit dies, estarán exposades en el local de dita entitat les llistes electorals acomodades a la nova organització de la Cambrà aprovada per la Direcció General de Comerç, Indústria i Treball en 15 de juny de 1918.

Dintre del terme de vuit dies a partir de la ftxa en que fineix l'anterior plaç podrán els electors de la Corporació presentar les reclamacions que estimin oportunes, encara que solsament referides a sa inclusió o exclusió en els diferents grups y categories.

Reus 2 de setembre de 1918.—

El President, Joan Boqué.—El Secretari, Joan Cachot.

• • •

Centre Autonomista de D. del C. i de la L.

• • •

Secció permanent d'Ensenyança professional.

La Junta d'aquesta Secció, en sessió d'avui ha acordat el plan d'ensenyança per al proper curs de 1918-1919, el qual compindrà les següents assignatures:

Català; Castellà; Egancés; Anglès; Comptabilitat i Càcul Mercantil; Taquigrafia; Mecanografia; Geografia Comercial.

A l'ensembla ha pres l'acord de convocar per mitjà del present a tots els que's trobin es condicions d'explicar alguna d'aquestes assignatures i aspirin a ésser professors de nostres escoles, se serveixin presentar els seus sol·licituds a la Secretaria d'aquesta Secció fins el dia 10 de Setembre.

Durant tots els dies feiners de deu a onze de la nit, es trobarà de manifest en aquesta Secció el plan de condicions a les quals deuen ajustar-se els sol·licitants.

Reus 28 agost 1918.—El President, CAMIL ODENA.

Centre de Lectura

JUNTA DIRECTIVA

Fent ús de les facultats que li confereix el vigent Reglament, la Junta Directiva d'aquest Centre ha acordat obrir concurs per a l'arrendament del teatre propietat de la Societat, que en endavant se no-

menarà «Teatre Bartrina» i el café adjunt al mateix.

Les bases per a l'indicat arrendament estarán del manifest a la Conselleria, adm. tent-se proposicions fins al dia 15 de l'actual, a les dotze de la nit.

Reus 1 setembre de 1918.—Per A. de la J. D., el secretari, Pere A. Sayé.

Informació

El passat dijous contragué enllaç matrimonial en el Santuari de Nuestra Senyora de Montserrat, nostra simpàtica i gentil paisana Na Carme Pujol Pons amb el distingit jovent del comerç de Sabadell En Manuel Bernaldo Preixinet.

Després de la cerimònia religiosa els convidats a les noces foren obsequiats amb un esplèndit i succulent àpet en el Restaurant del dit Santuari.

Seguidament els novells esposos emprengueren el viatge de noces per a disfrutar de les primícies de la lluna de mel que's hi desitgen inacabable.

Nostra enhorabona als desposats i llurs famílies, especialment al germà de la núvia nostrè coral i distingit amic En Josep Pujol.

La companyia de volantins de Mr. Frediani, avui donarà dues extraordinaries funcions en el Teatre Circo, una a la tarda i altra a la nit, prenent part en ambdues els millors artistes de la Companyia.

En la Sucursal de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estavis, durant la pròxima setmana se trobarà de torn el vocal de sa Junta de Patronat, don Evarist Fábregas.

Eugenio Mata Pons

REUS
REPRESENTACIONS
SEGURS MARÍTIMS
Carnicerías Velles, 5 i 7 (Tel. 366)

Per a les extraordinaries sessions de cine que avui se danarán en el Teatre Fortuny, l'empresa ha confeccionat el següent escullit programa: «KAN» (Genio y locura), adaptació de la novel·la de Dumas, «Industria de la seda», pel·lícula del natural, «Anales de la guerra» i la còmica «Bárbara y su héroe».

La Societat en comandita Mayner Plá i Sugrañes, ha sollicitat permís per a construir en els solars que poseix situats en la illa que forma cantonada entre els carrers de Castellvell i Baixa del Tívoli, una fàbrica de alcohol vínic, per a una producció diaria de dos mil a dos mil tres cents litres; l'Alcaldia ho ha fet públic a fi de que les persones interessades puguin presentar les reclamacions dintre el plaç de deu dies.

F. PRIUS DEMESTRE

*Corredor de Comerç col·legiat
Arraval Sta. Agna, núm. 57*

*Valors - Cupons - Camvis - Giros
Compra-venta de valors.
Camvi de monedes i bitllets estrangers.*

Amb motiu d'haver sigut apujat el preu del pa a 7'20 ptes. l'arroba, hi ha hagut alteracions d'ordre públic a Valls.

El Col·legi de Farmacèutics ha telegraflat al ministre d'Hisenda, pregant-li que concedeixi un plaç prudencial per a implantar la reforma de l'impost del Timbre en els específics i en les aigües minerals, mentre se resolguen les peticions formulades per la Unió de Farmacèutics.

Les farmàcies que avui, pel torn establert, estarán obertes, són les següents:

Serra, arraval de Santa Agna, 86.
Benet, arraval de Santa Agna, 14.
Soler, carrer de Llovera, 26.

CHAMPAN LUMEN
EL MEJOR DE PRODUCCIÓN NACIONAL
GRANDES ÉXITOS
MARCA DE BODEGAS BILBAINAS
VINOS FINOS DE RIOJA ....
COÑAC "FARO"

A la Sala Reus, avui continuará la projecció de la grandiosa producció cinematogràfica «Ravengar», que tanta concorrença atreu a aquell cinematògraf.

Ahir cridava l'atenció dels veïns que transitaven pel carrer d'Estatilao Figueras, l'exposició d'un ric mobiliari construit en els tallers d'ebanisteria de Fills de J. Fusté, per encàrrec d'una distingida família de nostra ciutat, resident actualment a Barcelona.

Se tracta d'un mobiliari en el que hi estan agermanats el bon gust i la solidesa, i amb el qual s'acrediten una vegada més els tallers del senyor Fusté.

Per la Direcció general de Primera ensenyança han sigut classificades amb la renumeració que es senyala, les següents mestres de aquesta ciutat:

Primera escola graduada.—Direcció, donya María P. Rodríguez.—Mestres de secció: núm. 1, donya Anselma Espina, i núm. 2, donya Elvira Obiols.

Segona escola graduada.—Direcció, donya Dominga Fornes.—Mestres de Secció: núm. 1, donya Dolores Tabares, i núm. 2, donya María Urgel.

S'ha encarregat novament de la seva **Consulta de malalties dels ulls**, el Doctor MERCADER. Arraval Alt de Jesús, 36, principal.

Els episodis 13 i 14, que porten per títol «La persecución» i «Entre la espada y la pared», de la pel·lícula de gran èxit «El fantasma gris» interpretada pel popular atleta Eddie Polo, formen part del programa

que en les sessions d'avui se projectarà al saló Kursaal.

En el reste del programa hi figuren «Actualidades Gaumont» i «En busca de un marido» (còmica).

LA CASA BUFILE
Plaça de la Constitució, ven sucre de cànja de Cuba, superior, a 70 céntims la lliura de 400 grams.

La Direcció general de primera ensenyança ha portat a cap, amb la major rapidesa, en benefici de la ensenyança i dels mestres interins, la ordenació de les vacants que resulten del Concurs general de poblacions de menys de 500 habitants i que es proveirán en el Concurs de mestres iuterins, el qual s'ha enviat avui a la «Gaceta».

DEPENDENT D'ESSCRIPTORI

S'ofereix per a tot el dia o per hores. Informes en aquesta impremta.

El rescat dels ferrocarrils es un problema que ha estat objecte d'un detingut estudi per part del senyor Cambó qui ha editat un volum de més de 800 pàgines, en el que abasta tota la legislació ferroviària del món i els resultats financers que en cada país han donat les solucions adoptades.

ESPECTACLES

Teatre Fortuny

Grans sessions de cine per a avui. Preus i hores de costum.

Teatre Círculo

Companyía Ecuestre, gimnasta, acróbata, mímica, còmica i musical, de Mr. WILLY FREDIANI

Funcions per avui, prenen-hi part els millors artistes de la Companyía. Tarda, a les 5. Nit, a les 10. Preus els de costum.

Kursaal

Grans sessions de cine per a avui. Preus i hores de costum.

Sala Reus

Grans sessions de cine per a avui. Preus i hores de costum.

DMP. SANJUÁN - REUS

Gran Hotel - Restaurant

de LONDRES

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb telèfon urbà i Interurbà : : Habitacions amb banys, dutxes i telèfon

Els cafès **GIL**

SON: Els de més fortalesa.
SON: Els de més aroma.

Carrer Metge Fortuny, 3 (davant La Fleca)-Reus

La Hidràulica Reusense
de EMILI AULES

Extens assortit en Mosaics hidràulics
PREUS ECONÒMICS

Camí de Riudoms Reus

DISPONIBLE

Fàbregas i Recasens

BANQUERS

Valors, Cupons, Banca, Canvi, Giro

Rambla dels Estudis, 4
TELÉFONS A 2248 i A 3453

Barcelona

ACADEMIA PRACTICA

de Comerç-Idiomes-Batxillerat-Magisteri-
Correus i Telègrafs

DIRECTOR

En Blai Martí Pamies
Llic. en Filosofia i Lletres

AJUDANTS D'AQUEST INSTITUT GENERAL I TECNIC

SECRETARI

En Lluís Rovira Guinart
Professor-Pèrit Mercantil

CLASSES ESPECIALS PER A SENYORETES
i NOCTURNES PER A ADULTES

Aquesta «Acadèmia» compta, a més, amb personal
competent per a la preparació de Correus i Telègrafs,
anant a càrrec de Mr. & Mme. Agusse el grup d'Idiomes.

MATRÍCULA PER AL CURS DE 1918-1919

Arraval de Robuster, n.º 19, principal

Fàbregas i Recasens

BANQUERS

Valors, Cupons, Banca, Canvi, Giro

Rambla dels Estudis, 4
TELÉFONS A 2248 i A 3453

Barcelona

Col·legi BALMES

PREPARATORI

Parvuls-Elementals-Superiors-Recomanats
ENSENYAMENT DE LA LLENGUA CATALANA

Arraval de Robuster, 19.-REUS

Aquest Col·legi desenrotllarà l'ensenyament amb
procediments intuitius i pràctics, no admetent més dei-
xables que els necessaris per al bon èxit de la mateixa.

— — — MATRÍCULA DE 1918-1919 — — —

El cas més senzill de TOS Litinoïdes Serra El Reconstituent millor

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afecions tranzitories constitueixen un perill serio i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antisèptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratories són el millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desapareixer tot seguit la fatiga que oprimia i dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

RIQUÍSSIMA AIGUA DE TAULA

Exigiu sempre el nom LITINOIDES SERRA sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estòmac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capses de 12 paquets a 1 pesseta; de 30 paquets a 3'65 pessetes; de 100 a 7 pessetes,

UN PAQUET SOL 10 CÈNTIMS

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes.

L'Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensables per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'ímpot.

Arraval Sta. Agna, n.º 80 - REUS

FARMACIA SERRA -

sense aquesta marca

aparell NO es un Gramófon
= CATALOGS GRATIS =

JOSEP SOLE

RECAUDER DE REUS A BARCELONA
BARCELONA

Bou de la Plaça Nova, 16
Passeig de Gracia, 62 (Colomado)
Hospital, 4 (Estanc)

REUS
Güell i Mercader, (Hos-
pital), 22.
Telèfon 359
Arraval Santa Agna, 5.

Companyía del Gramófon - S. A. ESPANYOLA

Èxit colosal dels célebres artistes

TITTA RUFO I CARUSO

en discs marca GRAMÓFONO

De venda: R. PERPIÑÁ - Carrer Major, 22
Despatx: 24, pral. - REUS

Dipòsit de Bellotteria - Bellotges de botxaca i Despertadors des de 2'90 p.

TINTORERIA de

Manuel Cibiach

Se renta: tenyeix tota classe de roba. — S'utilitza el planxat elèctric.

Galanes, 7

REUS

A. Terrafeta i de Barberá

Comissions - Representacions

Arraval Robuster, 38, 1. - eus

Taller de Cerralleria d'obres
JOAN ADSERÀ CAMPS
Carrer d'Alegre, 17. - REUS

Representant exclusiu a Reus de les portes d'acer ondulat, i de tots sistemes, de la Casa J. Mas Bagà, de Barcelona, i reparació de les mateixes.

Esteve Massagué

Comissions-Representacions
St. Llorens, 8, 3.r - REUS

Fàbrica de Capses de Cartó
ENRIC VIDAL

Carrer Galló, 4

REUS

Casa PUJOL

TRAJOS DE LLANA
DES DE 25 PESSETES

Monterols, 37 - REUS

DISPONIBLE

MATRÍCULA DE

JOAN PUJOL

Recader de Reus a Barcelona

Arraval alt Jesús, 1. - REUS